

 <p>Lado Kralj: <i>Ne bom se več drsal na bajerju</i>. Ljubljana: Beletrina, 2022, 2023, 295 str.</p>	 <p>Marjan Rožanc: <i>Ljubezen</i>. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1979, 173 str. (prvič in nato več ponatisov)</p>
--	---

Kraljev roman *Ne bom se več drsal na bajerju*, dobitnik kresnika 2023, me je spomnil na Rožančev roman *Ljubezen*, me spodbudil, da sem ga po mnogih letih ponovno prebrala ... in zdaj se mi zdi, da sta kot nalašč za medgeneracijsko branje, za debato med mladostniki in odraslimi oz. starejšimi bralci. 😊

Roman Lada Kralja *Ne bom se več drsal na bajerju*, ki je prejel nagrado kresnik 2023, je prvoosebna pripoved o odraščanju in zorenju mladeniča v času 2. sv. vojne in po njej, osebna zgodba v konkretnem času in okolju. Njegove intimne izkušnje dosežejo vrh v spoznanju, ki je čisto stvarno in hkrati poetično izraženo v naslovu »Ne bom se več drsal na bajerju«. Vse se spreminja, toda ljubezen preživi, predvsem pa »človek mora imeti upanje«. Pripoved je (na videz) lahkotna, privlačna, prepričljiva zmes fiktivnega in dokumentarnega ...

Najbrž bi ga bilo zanimivo primerjati z Rožančevim romanom *Ljubezen* (iz leta 1979), ki je med slovenskimi bralci poznan, saj je bil že dvakrat esej na maturi (1996 in 2002), po njem je bil posnet tudi film (1984), ki ga je režiral Rajko Ranfl. V avtobiografski pripovedi sledimo avtorjevemu odraščanju in zorenju v času 2. sv. vojne, ki se ob osvoboditvi konča s spoznanjem: "Konec je bilo moje otroške odprtosti in ljubezni, konec otroštva. Odrasel sem in postal mož."

Romana sta si v marsičem podobna: v obeh gre za odraščanje in zorenje mladostnika v točno določenem, realnem dogajalnem času (2. sv. vojni) in točno določenem dogajalnem prostoru (v šiški in v Zeleni jami), za njuno spoznanje o vojni, družbenih dogajanjih, odraslih ljudi na položajih idr. (konec otroštva, vstop v odraslost).

Romana sta tudi različna: Marjan Rožanc (1930, Slape pri Ljubljani – 1990, Ljubljana) je bil v času 2. sv. vojne v resnici mladostnik, Lado Kralj (1938, Slovenj Gradec – 2022, Ljubljana) pa otrok (čeprav ima tudi njegova fiktivna zgodba glavnega junaka kaj avtorjevega, avtobiografskega); romana sta izšla v velikem časovnem razmaku, pripadata drugačnima literarnima obdobjema; avtorjeva sloga sta različna, avtorja sta pač različni osebnosti itd.

Malo se moram za pogovor pripraviti:

- Spremne besede k izdajam Rožančevega romana *Ljubezen*,
- gradivo k maturitetnemu eseju 1996 in 2002,
- https://dijaski.net/gradivo/slo_dob_rozanc_marjan_ljubezen_02_obnova_zgradba_osebe_mnenje
- idr.
- Utemeljitev žirije nagrade kresnik Kraljevemu romanu:
<https://slovenia.si/sl/umetnost-in-kulturna-dediscina/kresnik-ladu-kralju-za-roman-ne-bom-se-vec-drsal-na-bajerju/>
- Beletrina v živo: <https://www.youtube.com/watch?v=Kihc4PSLFro>
- Nada Breznik: <https://www.rtv slo.si/kultura/beremo/lado-kralj-ne-bom-se-vec-drsal-na-bajerju/651762>
- Matej Bogataj: <https://www.cd-cc.si/en/node/6186>
- Dobreknjige.si: <https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=11510>
- Idr.

Tukaj bom dodajala, kar pomembnega bom še našla, nadalje vtise z bralnih srečanj idr.